

**МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ВНУТРІШНІХ СПРАВ
КАФЕДРА АДМІНІСТРАТИВНОГО ПРАВА ТА
АДМІНІСТРАТИВНОГО ПРОЦЕСУ**

**СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ
АДМІНІСТРАТИВНОГО ПРАВА УКРАЇНИ**

Матеріали

VII Міжнародної науково-практичної онлайн-конференції

06 листопада 2020 року

Одеса
ОДУВС
2020

УДК 342.92(477)
ББК 67.9.(4Укр)401.0
С764

Статті друкуються в авторському варіанті.
Оргкомітет дозволив собі лише скорочення
статей, які суттєво перевищували пропоновані обсяги

764   Стан та перспективи розвитку адміністративного права
України: матеріали VII Міжнар. наук.-практ. онлайн-конф.,
м. Одеса, 06 листопада 2020 р. – Одеса : ОДУВС, 2020. – 138 с.

УДК 342.92(477)
ББК 67.9.(4Укр)401.0

© ОДУВС, 2020

АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВІ ТА ОРГАНІЗАЦІЙНІ ЗАСАДИ ДЕОКУПАЦІЇ АВТОНОМНОЇ РЕСПУБЛІКИ КРИМ

Гданов І.Р., аспірант (Одеський державний університет внутрішніх справ, м. Одеса, Україна)

20 лютого 2014 року внаслідок збройної агресії Російської Федерації почалася тимчасова окупація Автономної Республіки Крим (далі – ТОТ АР Крим). В процесі окупації на ТОТ АР Крим був проведений незаконний та не визнаний Україною та світовою спільнотою т.з. «референдум» за результатами якого 18 березня 2014 року представниками самопроголошеної т.з. «Республіки Крим» та Російської Федерації був підписаний т.з. «договір про прийняття Криму до складу Росії». Таким чином країною-агресором здійснено саме спробу незаконної анексії, тобто насильницького приєднання частини території України до території Російської Федерації, що супроводжувалось примусовим поширенням юрисдикції на окуповану територію шляхом створення системи адміністративного управління та контролю.

Офіційною позицією України, закріпленню в національному законодавстві та світової спільноти, закріпленої зокрема в резолюціях ООН є не визнання спроби незаконної анексії Кримського півострову Російською Федерацією. Однак протягом всього періоду тимчасової окупації низка представників засобів масової інформації, державних діячів, дипломатів, навіть представників експертного середовища дозволяють собі вживати некоректні формулювання по відношенню до статусу ТОТ АР Крим користуючись виразами «анексований Крим», «анексія Автономної Республіки Крим», «на території анексованого Криму», «Україна втратила Крим після анексії..» тощо. Такі формулювання шкодять інтересам України та процесам деокупації, оскільки йдуть в розріз з офіційною позицією України та світової спільноти, формують неправильне суспільне бачення статусу Криму та можуть використовуватися країною-окупантом для просування ідеї зміни правового статусу Кримського півострова.

За необхідне вбачається проведення широкої просвітницької компанії щодо статусу ТОТ АР Крим серед населення, навчання державних службовців, своєчасна дипломатична реакція на публічні заяви іноземних політиків та некоректні формулювання, зображення, інші текстові та графічні зображення ТОТ АР Крим, що не відповідають офіційній позиції та фактичному статусу АР Крим в іноземному інформаційному просторі тощо.

Після початку тимчасової окупації Автономної Республіки Крим Україна була змушена почати правове врегулювання статусу ТОТ АР Крим та встановлення правового режиму на окупованій території. Основні нормативно-правові акти прийняті навесні та влітку 2014 р. Сумнівним кроком виглядає створення Вільної економічної зони «Крим» (далі – ВЕЗ «Крим») шляхом прийняття Закону України «Про створення вільної економічної зони "Крим" та про особливості здійснення економічної діяльності на тимчасово окупованій території України». Вказаним законом зокрема врегульовано економічні відносини на ТОТ АР Крим і створено умови для провадження економічної діяльності суб'єктів господарювання-резидентів України та ТОТ АР Крим, що в період одразу після окупації та потреби евакуації та переформатування господарської діяльності було необхідним, але наразі, в умовах триваючої тимчасової окупації втратило актуальність.

Комплексне правове врегулювання процесів з деокупації та реінтеграції ТОТ АР Крим в чинному національному законодавстві відсутнє.

Загалом, з 2014 р. «ревізія» нормативно-правових актів, що регулюють правові відносини на ТОТ АР Крим не здійснювалось.

Існує реальна та невідкладна потреба в перегляді та актуалізації нормативно-правових актів, перегляд підходів до реалізації державної політики щодо ТОТ АР Крим, закріплення правових засад деокупації ТОТ АР Крим та подальшої реінтеграції під загальну юрисдикцію України.

Низка законодавчих ініціатив про скасування Закону України «Про створення вільної економічної зони "Крим" та про особливості здійснення економічної діяльності на тимчасово окупованій території України» перебуває на розгляді у Верховній Раді України, але є ознаки відсутності «політичної волі» для скасування вказаного закону.

Значна обмеженість або повна неможливість здійснювати владні управлінські функції через тимчасову окупації та агресивні дії країни-окупанта стали наслідком неможливості функціонування представницьких органів, органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування. Низка державних органів, юрисдикція яких поширюється на ТОТ АР Крим відновила свою роботу на материковій частині України (переважно територіально віддалені один від одного, консолідація відсутня), але виконання ними своїх функціональних обов'язків у повному обсязі в умовах триваючої окупації не може бути реалізовано. Принцип координації спільної діяльності не реалізовано.

Відповідальним за реалізацію державної політики відносно тимчасово окупованих територій покладено на центральний орган виконавчої влади, який з 2014 року неодноразово зазнавав трансформації (об'єднання, роз'єднання, реорганізацію, зміну керівництва). Державні субвенції виділяються здебільшого на забезпечення власного функціонування цього органу та на програми соціальної підтримки внутрішньо переміщених осіб та осіб, які зазнали переслідування (були позбавлені свободи) на тимчасово окупованих територіях.

Державні субвенції на забезпечення заходів стримування російської агресії, звільнення окупованих територій та подальшої після звільнення реінтеграції тимчасово окупованих територій практично не виділяються.

Зі свого боку країна-окупант нарощує свою військову присутність в чорноморсько-азовському басейні, проводить репресивні дії відносно громадян України на ТОТ АР Крим та проводить штучну асиміляцію населення Кримського півострову поглиблюючи окупацію та створюючи умови для можливої ескалації конфлікту.

В таких умовах Україна повинна вибудовувати чітку стратегію протидії агресії, поступової деескалації конфлікту та повернення окупованих територій під загальну юрисдикцію України шляхом забезпечення внутрішнього адміністрування державних механізмів та залучення підтримки й всебічної допомоги з боку міжнародних партнерів.

Наразі в Україні відсутні представлені громадськості у відкритому доступі та відомості про існування готових повністю або частково загрифованих (з обмеженим доступом) стратегічних програм, стратегій або інших системних напрацювань щодо впровадження заходів деокупації та реінтеграції в Україну тимчасово окупованої території та, як зазначалося вище, чинних нормативно-правових актів щодо встановлення правових засад деокупації ТОТ АР Крим та подальшої реінтеграції під загальну юрисдикцію України.

За необхідне вбачається забезпечення послідовної реалізації органами державної влади заходів направлених на деокупацію та реінтеграцію ТОТ АР Крим шляхом правового врегулювання впровадження відповідних функцій для державних органів та встановлення відповідальності за невиконання цього функціоналу. Також можливе запровадження принципу координації дій інституцій, які залічені до реалізації заходів направлених на деокупацію та реінтеграцію ТОТ АР Крим, встановлення конкретних строків реалізації певних етапів, визначення механізму комунікування та звітування. При провадженні відповідних програм корисно враховувати позитивний досвід інших країн в подоланні наслідків збройного конфлікту.

<i>Сарнацький М.А.</i> ВИДАННЯ ПРАВОВИХ АКТІВ УПРАВЛІННЯ ЯК ПРОВОА ФОРМА АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ ДЕРЖАВНОЇ ПОЛІТИКИ У СФЕРІ БАНКРУТСТВА В УКРАЇНІ	107
<i>Слаблюк Н.С.</i> ПУБЛІЧНЕ АДМІНІСТРУВАННЯ ДІЯЛЬНОСТІ ДЕРЖАВНОЇ ПОДАТКОВОЇ СЛУЖБИ УКРАЇНИ: ПРАВОВИЙ АСПЕКТ	108
<i>Стариченко А.О.</i> ПОЛІЦЕЙСЬКИЙ ЗАХИСТ НЕПОВНОЛІТНІХ ВІД ДОМАШНЬОГО НАСИЛЬСТВА: ПРОБЛЕМИ ПРАВОЗАСТОСУВАННЯ	110
<i>Стукаліна О.В.</i> ТЕРОРИСТИЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ У ВЕЛИКИХ МІСТАХ ЯК ЗАГРОЗА СУЧАСНОМУ ДЕРЖАВОТВОРЕННЮ	111
<i>Щербак М.Ю.</i> КОНТРОЛЬ ЗА ДОТРИМАННЯМ АНТИКОРУПЦІЙНОГО ЗАКОНОДАВСТВА ЯК НЕВІДВОРОТНІЙ ФАКТОР СТРИМУВАННЯ КОРУПЦІЇ ТА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА ПОРУШЕННЯ КОРУПЦІЙНОГО ЗАКОНОДАВСТВА	113
<i>Тригуб С.М.,</i> ПИТАННЯ ВЗАЄМОДІЇ ПОЛІЦІЇ ТА ГРОМАДСЬКОСТІ ЩОДО ПРОФІЛАКТИКИ НАРКОМАНІЇ	115
<i>Гаврилюк А. В.</i> АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ АДМІНІСТРАТИВНОГО СУДОЧИНСТВА В УКРАЇНІ	116
<i>Говорова Г.В., Ізбац К.С.</i> АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВІ АСПЕКТИ СИСТЕМИ ЗАХОДІВ ЗАПОБІГАННЯ КОРУПЦІЇ В УКРАЇНІ	118
<i>Михайленко Є. О., Баранов С.О.</i> ЦЕНТР НАДАННЯ АДМІНІСТРАТИВНИХ ПОСЛУГ ЯК ОСНОВНИЙ СУБ'ЄКТ НАДАННЯ АДМІНІСТРАТИВНИХ ПОСЛУГ	120
<i>Назарук Я.С., Коронатов О.М.</i> ДЕЯКІ ПИТАННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ СТАТТІ 172 ⁴ КОДЕКСУ УКРАЇНИ ПРО АДМІНІСТРАТИВНІ ПРАВОПОРУШЕННЯ	121
<i>Чуприна Ю.П., Кузьменко Ю.В.</i> АДМІНІСТРАТИВНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЩОДО ПОРУШЕННЯ ЕКОЛОГІЧНОГО ПРАВА У СФЕРІ ПОВОДЖЕННЯ З ВІДХОДАМИ	123
<i>Гданов І.Р.</i> АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВІ ТА ОРГАНІЗАЦІЙНІ ЗАСАДИ ДЕОКУПАЦІЇ АВТОНОМНОЇ РЕСПУБЛІКИ КРИМ	126